

PLASTİK VE PLASTİK ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ

***BU RAPOR KAYNAKÇADA BELİRTİLEN GÖSTERGELERDEN VE YAYINLARDAN DERLENMİŞTİR.**

İÇİNDEKİLER

PLASTİK VE PLASTİK ÜRÜNLERİ RAPORU

1.GENEL DURUM

2. TÜRKİYE PLASTİK SEKTÖRÜ

2.1. Plastik Mamul Üretimi

2.2. Plastik Mamul İthalatı

2.3.Ülkeler İtibariyle Plastik Mamul İthalatı

2.4.Plastik Mamul İhracatı

2.5.Plastik İhracatının Toplam Ülke İhracat İçindeki Yeri

2.6.Ülkeler İtibariyle Plastik Mamul İhracatı

3. DÜNYA PLASTİK ÜRETİMİ

3.1.Dünya Plastik Dış Ticareti

3.2. Plastik Mamul İthalatı

3.3.Plastik Mamul İhracatı

3.4.Plastik Hammadde İthalatı

3.5.Plastik Hammadde İhracatı

4. PLASTİK MAMUL DIŞ TİCARET FİYATLARI

4.1 Plastik Mamul İç Pazar Tüketimi

5. SWOT ANALİZİ

6. SEKTÖRÜN 2023 HEDEFLERİ

PLASTİK VE PLASTİK ÜRÜNLERİ

1.GENEL DURUM

Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı sanayi, imalat sanayi toplam istihdamındaki payı açısından 23 sektör arasında sekizinci sırada yer almaktadır. Genel bir değerlendirme ile ara malı üreten bir sektör niteliğinde olan plastik sektörü başta inşaat, tarım, dayanıklı tüketim malları, otomotiv ve elektronik olmak üzere imalat sanayi sektörü yanında ambalaj malzemeleri gibi ürünlerle hizmet sektörünün de çok önemli bir tedarikçisi konumundadır.

Türk plastik sektörü, 8,1 milyon ton plastik üretimiyle AB ülkeleri içinde, Almanya'dan sonra 2.nci sırada, dünyada ise % 2,8 payla 7.nci sırada yer almaktadır. Diğer taraftan, Türk plastik sektörünün 19,5 milyar dolarlık dış ticaret hacmi dünya plastik dış ticaret hacmi içindeki payı % 2 düzeyindedir. Türkiye plastik sektörü küresel plastik mamul ihracatından % 1, ithalatından % 1,3 pay alırken hammadde ithalatından % 3,4 ihracatından da % 0,7 pay almaktadır.

Plastik sektöründe teknoloji kullanımındaki artışa paralel olarak ihracat yapan ve dünya pazarlarında rekabet eden firma sayısı da giderek artmaktadır. 2013 yılında Kimya Sektörü toplam ihracatı içinde % 30 pay alan plastik sektörü 150'yi aşan ihracat pazarı ile 5,6 milyar dolarlık direk mamul ve hammadde ihracat gerçekleştirirken, ihracatçı sektörler kanalı ile de en az 6 milyar doların üzerinde dolaylı ihracat yapmakta ve ülke ekonomisine 11 milyar dolar civarında döviz geliri sağlamaktadır.

2013 yılında 2012 yılına kıyasla plastik mamullerde; üretim ton bazında % 13 değer bazında % 17 artmış, ithalat ton bazında % 9 değer bazında % 13 artmış, ihracat ton bazında % 10 değer bazında da % 13 artmış, dolaylı İhracata giden dahil olmak üzere yurtiçi tüketim ton bazında % 14 değer bazında da % 17 artış göstermiştir. Dış ticaret fazlası ton bazında % 11 değer bazında % 15 artarken, yerli üretimin ton bazında % 19'u, değer bazında % 13'ü ihraç edilmiş ve dolaylı ihracata giden dahil olmak üzere toplam yurtiçi tüketimin ton bazında % 7'si değer bazında % 9'u ithalatla karşılanmıştır. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise ton bazında % 282 değer bazında da % 158 olarak gerçekleşmiştir.

Plastik sektörü, hızlı büyümesine paralel olarak 2003 – 2013 yılları arasında toplam 6,4 milyar dolarlık makine ve teçhizat yatırımı yapmış olup bunun % 80'ini ithal makinalarla karşılamıştır. Son 5 yılda sektörde, yılda ortalama 750 milyon dolarlık makine ve teçhizat yatırımı yapılmıştır. Türk plastik sektörünün plastik hammadde de ithalat bağımlılığı (toplam plastik hammadde arzının içinde ithalatın oranı) 2013 yılında % 88 olarak gerçekleşmiştir.

Sektörün, 2023 ihracat vizyonu, kimya sektörü için hedef alınan 50 Milyar dolarlık ihracat hedefinin en az 17 milyar dolarını gerçekleştirmektir. Bu düzeyde bir ihracatın gerçekleştirilmesi için sektörün büyümesine paralel olarak artan sorunlarının çözümünün dışında, yatırım teşviklerinden de azami ölçüde yararlanması gerekmektedir.

2. TÜRKİYE PLASTİK SEKTÖRÜ

Plastik ürünleri imalatı sanayinin temel girdisini kimya sanayinden sağlamaktadır. Sektörün rekabet gücü büyük ölçüde bu girdilerin fiyatına ve tedarik güvencesine bağlıdır. Bu açıdan sektörün önemli sorunlarla karşı karşıya olduğu görülmektedir. Plastik hammaddeleri imalatında Türkiye'nin yeterli olduğunu söylemek olası değildir.

İhracat ve ithalat rakamları sektörün hammadde açısından dışa bağımlı olduğunu ortaya koymaktadır. Plastik ürünleri imalatı hammaddelerinde ihracatın ithalatı karşılama oranı %10 düzeylerinin altındadır. Bu bulgu yerli üretimin yetersizliğini ve tedarik güvencesinde olumsuzluğu ortaya koymaktadır. Ekonomi Bakanlığı tarafından yürütülen GİTES-Girdi Tedarik Stratejisi çalışmasında yer alan 19 üründen üç tanesinin söz konusu plastik hammaddeler olması dikkat çekicidir.

TOBB kayıtlarına göre Plastik sektörde % 99'u KOBİ düzeyinde 14.000 firmanın faaliyette bulunduğu bilinmektedir. PAGDER tarafından yapılan son araştırmaya göre; Türkiye plastik sektöründe 6.499 üretici firma faaliyet göstermekte olup, firmaların başlıca alt sektörler bazında dağılımında inşaat malzemeleri % 23,1 ile önde gelmektedir. Ambalaj malzemeleri üretici sayısı % 22 ile onu takip ederken, ev gereçleri, makine, tekstil, elektrik – elektronik, otomotiv ve hammadde firmalarının toplam üreticiler içinden % 5 - % 10 arasında pay aldıkları görülmektedir. Bileşik ortalama büyüme hızı (CAGR) baz alındığında ticaret hacminin 2015 yılında 112 milyon ton ve 539 milyar dolara erişeceği tahmin edilmektedir.

Firmaların Başlıca Alt Sektörler Bazında Dağılımı¹

Sektör	Firma Sayısı	% Dağılım
İnşaat	1.500	23,1
Ambalaj	1.433	22,0
Ev Gereçleri	613	9,4
Makine	598	9,2
Tekstil	427	6,6
Elektrik - Elektronik	399	6,1
Otomotiv	348	5,4
Hammadde	334	5,1
Kauçuk	203	3,1
Ayakkabı - Spor	121	1,9
Medikal	112	1,7
Oyuncak	72	1,1
Kırtasiye	57	0,9
Beyaz Eşya	56	0,9
Tarım	43	0,7
Mobilya	16	0,2
Savunma	3	0,0
Diğerleri	164	2,5
Toplam	6.499	100,0

Kaynak : PAGDER Araştırması

Türkiye plastik sektöründe faaliyet gösteren üretici firmaların başlıca şehirler bazında dağılımında İstanbul % 62,1 payla ön sırada gelmektedir. Bursa ve İzmir, toplam firma sayısında payı % 5'in üzerinde olan şehirleri oluşturmaktadır. Ankara, Gaziantep, Konya ve

¹ http://www.pagder.org.tr/massmail/PICS/file/turk-plastik-sektoru-2013_123014.pdf

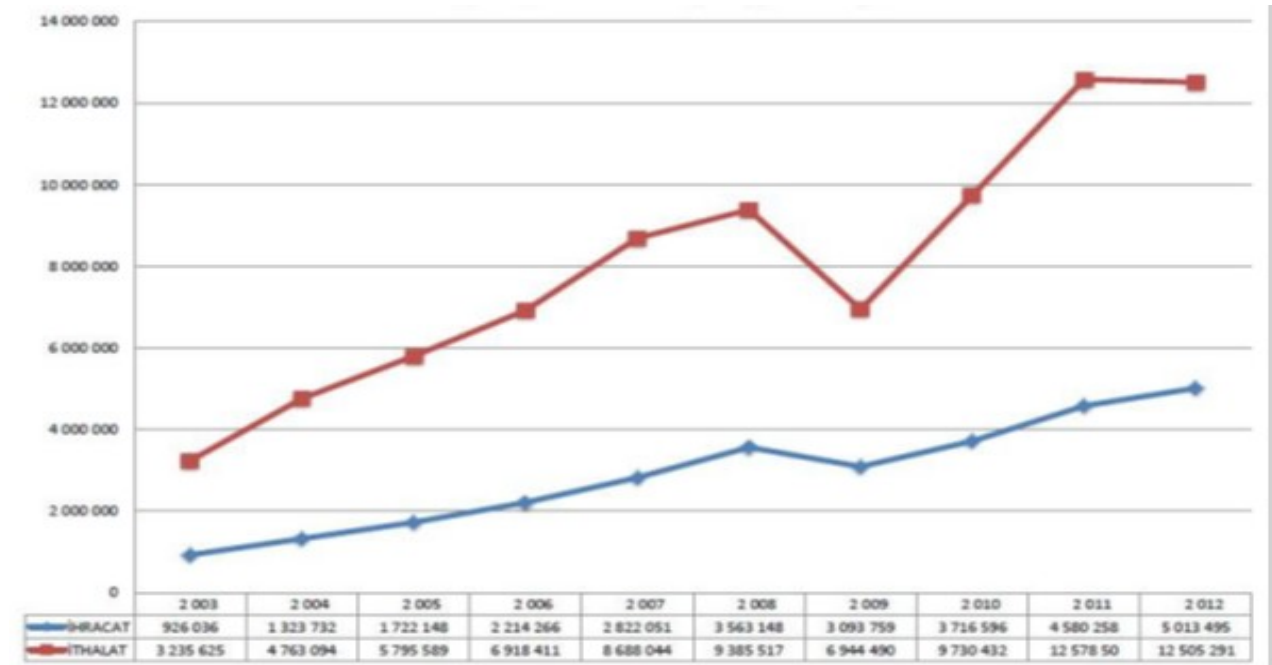
Kocaeli toplam firma sayısından % 3 - % 4 arasında pay alan şehirler olarak gözlemlenmekte iken, Adana, Kayseri, Samsun, Mersin ve Denizli'nin payları % 1 – ile % 1,5 arasında değişmektedir.

Firmaların Başlıca Şehirlere Dağılımı²

İller	Firma Sayısı	% Dağılım
İSTANBUL	4.039	62,1
BURSA	342	5,3
İZMİR	342	5,3
ANKARA	258	4,0
GAZİANTEP	242	3,7
KONYA	181	2,8
KOCAELİ	176	2,7
ADANA	99	1,5
KAYSERİ	72	1,1
SAMSUN	64	1,0
MERSİN	62	1,0
DENİZLİ	58	0,9
12 ŞEHİR TOPLAMI	5.935	91,3
DİĞER ŞEHİRLER (57)	564	8,7
TOPLAM	6.499	100,0

Kaynak : PAGDER Araştırması

Türkiye Dış Ticaret Gelişimi (Bin USD)³

² http://www.pagder.org.tr/massmail/PICS/file/turk-plastik-sektoru-2013_123014.pdf

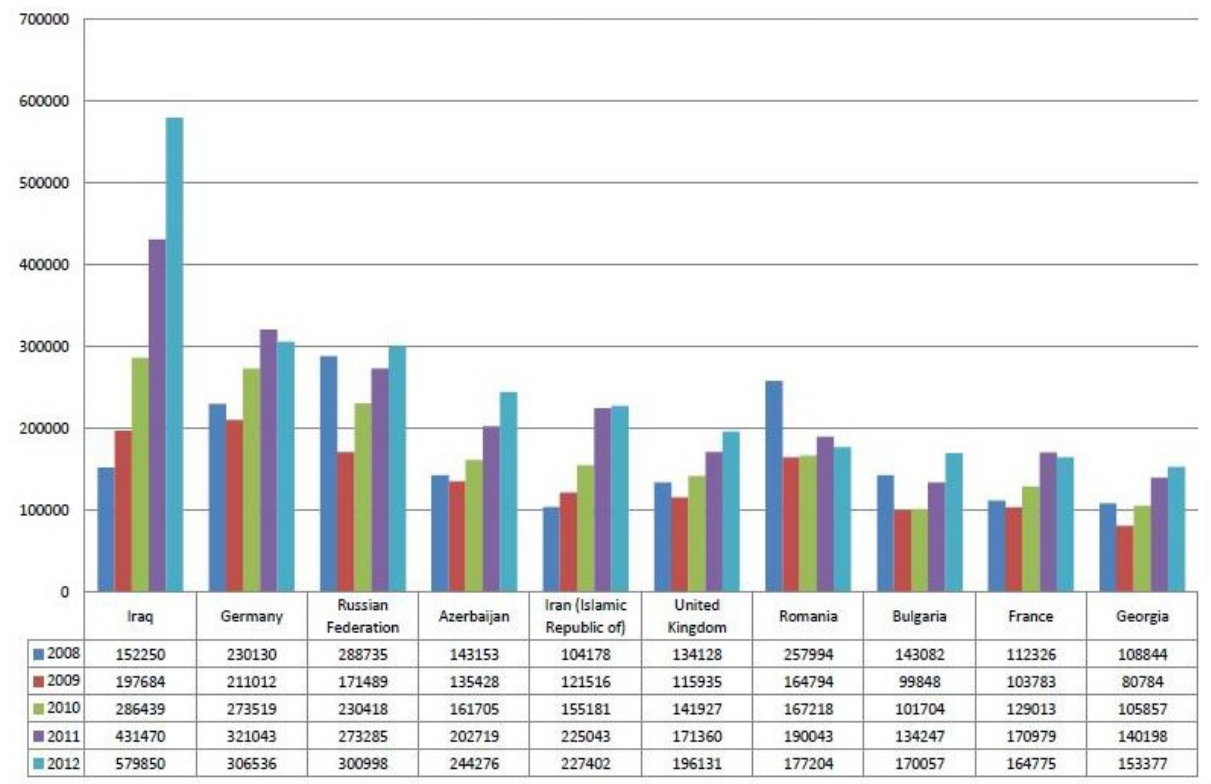
³ ASO (2013), "Ankara Sanayicisi İhracatta Söz Sahibi Olacak Plastik Sektöründe İhracat Potansiyelinin Harekete Geçirilmesi" Projesi İhtiyaç Analizi

İhracat

Türkiye'nin 2012 yılı toplam ihracatı 5,01 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Son 10 yıllık veriler incelendiğinde, yıllık bazda ortalama %22 artış gözlenmektedir. İhracatımızda ilk sırada yer alan Irak'ın, 39 fasıl başlığıyla başlayan plastik sektörü ihracatı içerisindeki payı %11,60'dır. Bu ülkeyi sırasıyla, Almanya (%6,1), Rusya (%6), Azerbaycan (%4,9) ve İran (%4,5) izlemektedir.

Ürün bazında (GTİP) dağılımına bakıldığında, 0,84 milyar USD ile "Plastikten Hortumlar" ilk sırada yer almaktadır. Sırasıyla diğer ürünlerin ihracatı şu şekildedir; 0,76 milyar USD ile "Plastikten plaka ve filmler" ikinci, 0,66 milyar USD ile "Plastikten tıpa ve kapaklar" üçüncü sıradadır.

Türkiye İhraç Pazarları (Bin USD)⁴

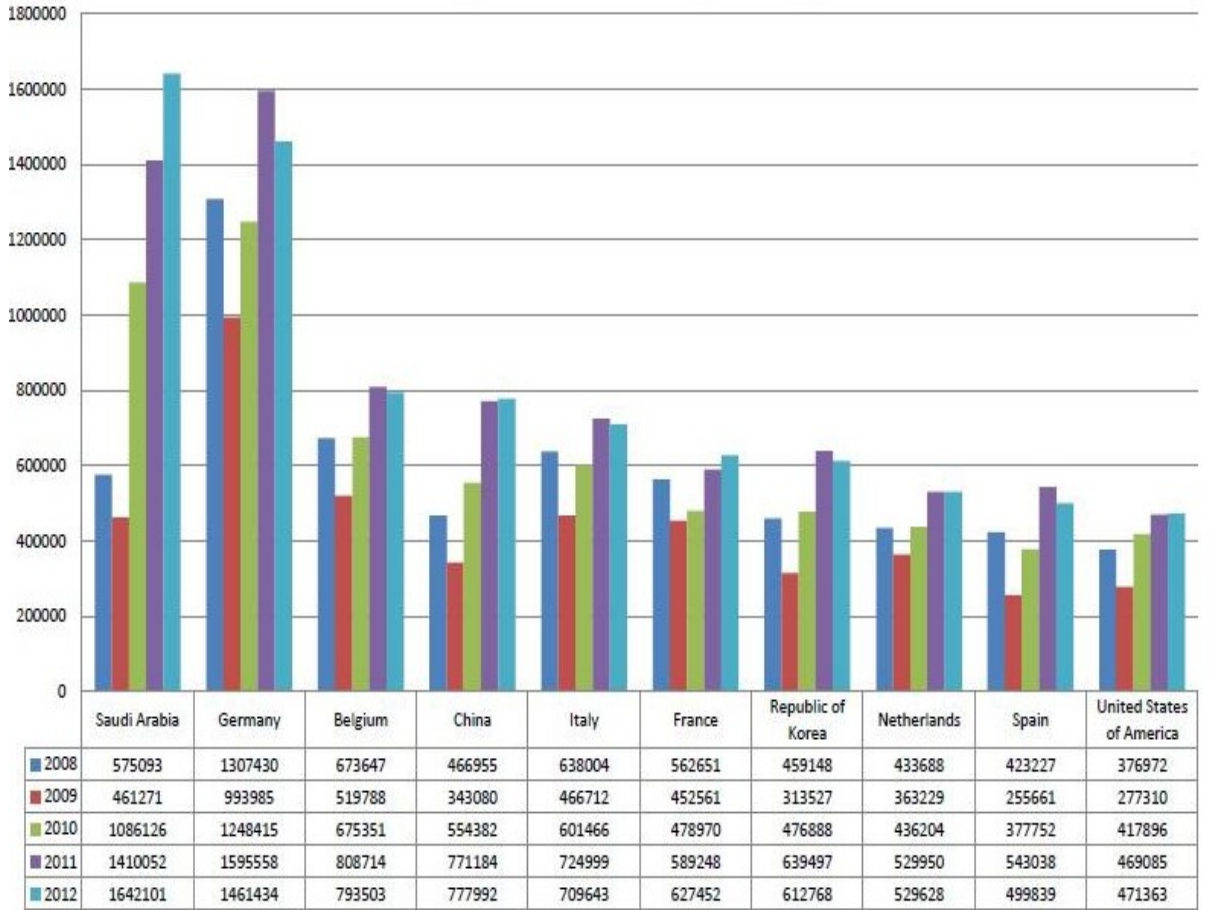
İthalat

Türkiye'nin 2012 yılı toplam ithalatı 12,50 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Son 10 yıllık veriler incelendiğinde, yıllık bazda ortalama %18 artış gözlenmektedir. İthalatımızda ilk sırada yer alan S.Arabistan'ın, 39 fasıl başlığıyla başlayan plastik sektörü ithalatı içerisindeki payı %13,10'dır. Bu ülkeyi sırasıyla, Almanya (%11,7), Belçika (%6,3), Çin (%6,2) ve İtalya (%5,7) izlemektedir.

⁴ ASO (2013), "Ankara Sanayicisi İhracatta Söz Sahibi Olacak Plastik Sektöründe İhracat Potansiyelinin Harekete Geçirilmesi" Projesi İhtiyaç Analizi

Ürün bazında (GTİP) dağılımına bakıldığında, 2,78 milyar USD ile “Propilen” ilk sırada yer almaktadır. Sırasıyla diğer ürünlerin ithalatı şu şekildedir; 2,30 milyar USD ile “Etilen polimerleri” ikinci, 1,28 milyar USD ile “Pollasetaller, diğer polieterler ve epoksi reçineler” üçüncü sıradadır.

Türkiye İthalat Pazarları (Bin USD)⁵

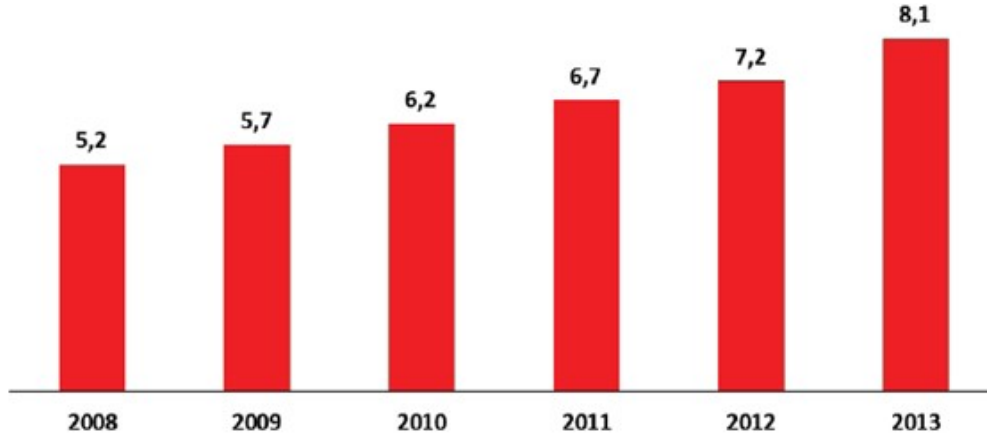

2.1. Plastik Mamul Üretimi

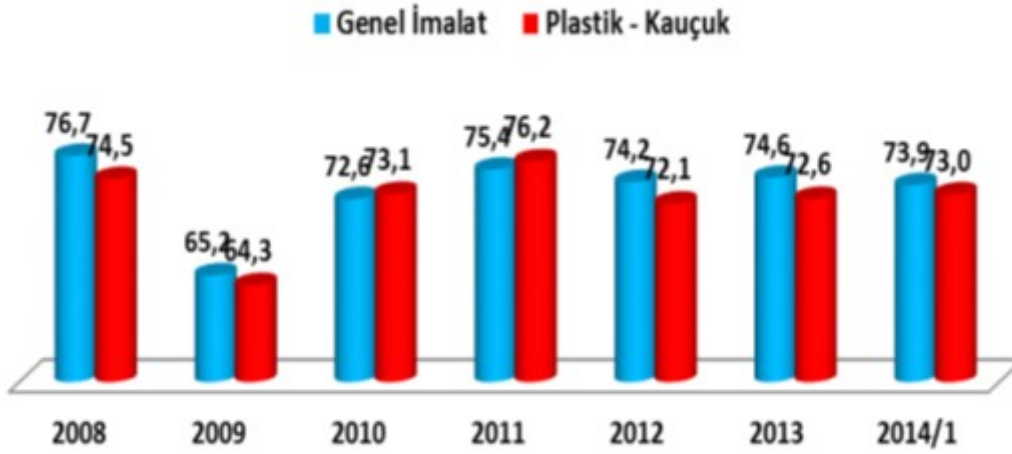
2012 yılında 7,2 milyon ton olarak gerçekleşen plastik mamul üretimi 2013 yılında miktar bazında % 13,5 artarak 2013 yılında 8,1 milyon tona çıkmıştır.

Plastik Mamul Üretimi- Milyon Ton

⁵ ASO (2013), “Ankara Sanayicisi İhracatta Söz Sahibi Olacak Plastik Sektöründe İhracat Potansiyelinin Harekete Geçirilmesi” Projesi İhtiyaç Analizi

Kapasite Kullanımı Karşılaştırması (%)

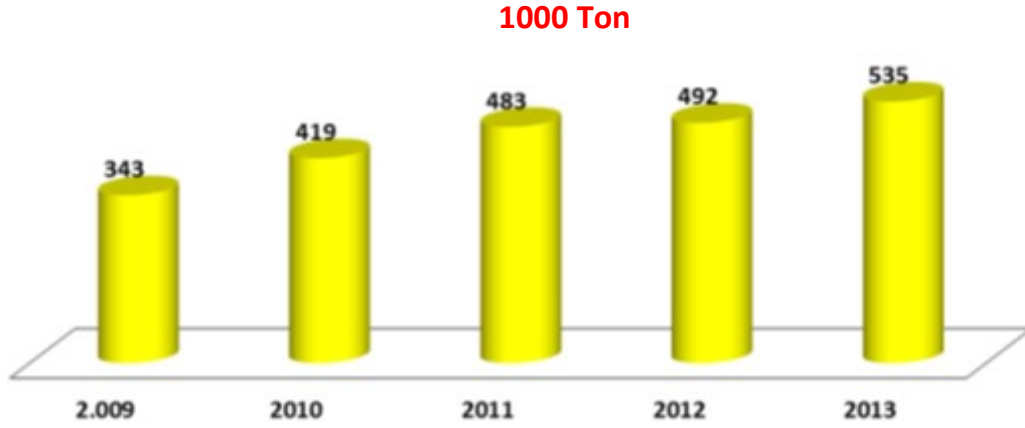

2013 yılında 8,1 milyon tonluk toplam plastik mamul üretiminde, 3,24 milyon ton ile plastik ambalaj malzemelerinin üretimde başı çektiği, plastik inşaat malzemeleri üretiminin ise 1,78 milyon tonla ambalajı takip ettiği görülmektedir

2.2. Plastik Mamul İthalatı:

Plastik mamul ithalatı yıllar itibariyle sürekli artış göstermekte olup, 2012 yılında 492 bin ton olan plastik mamul ithalatı, 2013 yılında miktar bazında % 9 artarak itibariyle sürekli artış göstermekte olup, 2012 yılında 492 bin ton olan plastik mamul ithalatı, 2013 yılında miktar bazında % 9 artarak 535 bin tona çıkmıştır.

Plastik Mamul İthalatı

2013 yılında 2012 yılına kıyasla 3917 GTİP nolu tüp, boru, hortum ve contalar dışındaki tüm mamullerin ithalatında % 3 ile % 36 oranlarında artış görülmektedir.

2012 yılında 2,58 milyar dolar olan plastik mamul ithalatı, 2013 yılında değer bazında % 13 artarak 2,9 milyar dolar dolara çıkmıştır. 2013 yılında 2012 yılına kıyasla ve değer bazında tüm plastik mamullerin ithalatında % 1 ile % 67 oranlarında değişen artışlar kaydedilmiştir.

2.3. Ülkeler İtibariyle Plastik Mamul İthalatı

Türkiye her yıl 100'ün üzerinde ülkeden plastik mamul ithalatı yapmaktadır. 2012 ve 2013 yıllarında 10 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın miktar bazında % 72'ini değer bazında da % 76'sını oluşturmuştur.

Daha önceki yıllarda Almanya plastik mamul ithalatında önde gelirken 2013 yılında Çin'in öne çıktığı ve Almanya, İtalya ve Fransa'nın en çok ithalat yaptığımız ülkeler konumunu koruduğu görülmektedir.

Plastik Mamul İthalatımızda İlk 10 Ülke⁶

2012			2013		
Ülke	1000 Ton	Milyon Dolar	Ülke	1000 Ton	Milyon Dolar
Almanya	86	541	Çin	146	593
Çin	131	513	Almanya	88	590
İtalya	39	230	İtalya	41	249
Fransa	22	169	Fransa	23	176
Güney Kore	27	155	Güney Kore	31	175
İngiltere	11	99	İngiltere	13	115
A.B.D.	10	89	ABD	10	104
Belçika	17	74	Belçika	19	86
İspanya	8	54	İspanya	8	59
Japonya	2	41	Japonya	3	52
10 ülke	354	1.966	10 Ülke	382	2.199
Diğerleri	137	610	Diğerleri	153	703
Genel toplam	492	2.576	Toplam	535	2.902

Kaynak : TÜİK

AB Ülkeleri ve dolayısıyla Avrupa, Türkiye'nin toplam plastik mamul ithalatında en büyük paya sahip olup, Asya ikinci önemli bölgeyi oluşturmaktadır. AB ve Avrupa'nın 2013 yılında toplam ithalattaki payı miktar bazında azalırken değer bazında artış göstermiştir. Asya ülkelerinden yapılan ithalatın ise bunun tersine miktar bazında payı artarken değer bazında gerilemiştir.

2.4. Plastik Mamul İhracatı

Türkiye'nin toplam plastik ihracatının hem miktar hem de değer bazında büyük kısmını plastik mamul ihracatı oluşturmaktadır. 2012 yılında 1,37 milyon ton olan plastik mamul ihracatı 2013 yılında miktar bazında % 10 artarak 1,51 milyon tona çıkmıştır.

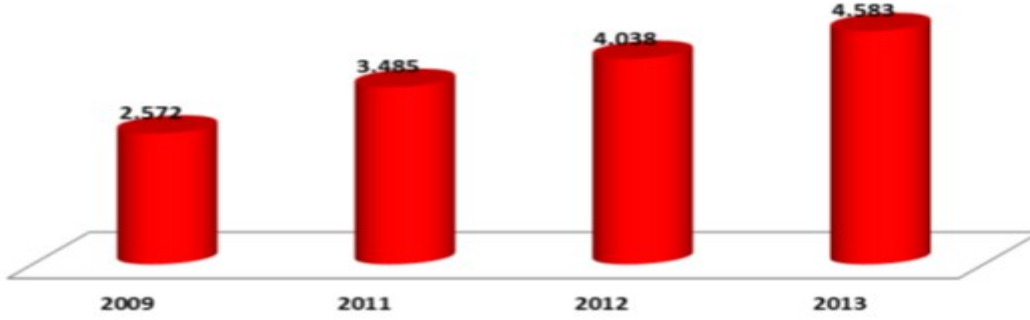
Plastik Mamul İhracatı 1000 Ton

2012 yılında 4,04 milyar dolar olan plastik mamul ihracatı 2013 yılında değer bazında % 13 artarak 4,6 milyar dolara yükselmiştir.

⁶ http://www.pagder.org.tr/massmail/PICS/file/turk-plastik-sektoru-2013_123014.pdf

Plastik Mamul İhracatı- Milyon \$

2.5. Plastik İhracatının Toplam Ülke İhracat İçindeki Yeri

2013 yılında plastik ihracatı (mamul + hammadde) 5,72 milyar dolar ile toplam ülke ihracatı içinde % 3,8 payla alt sektörler bazında 9.ncu sırada yer almış olup toplam ülke ihracatı içindeki payını arttırmıştır.

İMMİB ihracat kayıtlarına göre plastik ihracatı (mamul + hammadde) toplam kimya sektör ihracatı içinden 2012 yılında % 27 payla ikinci sırada iken 2013 yılında % 30 payla tekrar ilk sıraya çıkmıştır.

2.6. Ülkeler İtibariyle Plastik Mamul İhracatı

Türkiye, yaklaşık 200 ülkeye plastik mamulleri ihraç etmektedir. 2012 yılında 10 ülke, toplam ihracattan miktar bazında % 54, değer bazında da % 53 pay alırken 2013 yılında ilk 10 ülkenin toplam ihracattan miktar bazında % 54 değer bazında da % 51 pay aldıkları görülmektedir.

Son iki yıldır, Irak, Rusya Fed. ve Almanya plastik mamul ihraç edilen ilk 3 ihraç pazarını oluşturmuştur. 2013 yılında Almanya Irak'tan sonra ikinci önemli pazarımız olmuştur.

Türkiye'nin Plastik Mamul İhraç Ettiği İlk 10 Ülke

2012			2013		
ULKE	1000 Ton	Milyon Dolar	ULKE	1000 Ton	Milyon Dolar
Irak	250	556	Irak	281	639
Rusya Federasyonu	69	236	Almanya	66	248
Almanya	61	218	Rusya Federasyonu	72	246
Azerbaycan	73	198	Azerbaycan	74	216
İngiltere	58	191	İngiltere	62	210
İran	51	165	Libya	69	179
Fransa	43	161	Fransa	43	173
Gürcistan	58	142	İran	48	154
Romanya	50	139	Romanya	50	148
Bulgaristan	37	116	Gürcistan	55	138
10 Ülke	749	2.123	10 Ülke	820	2.351
Diğerleri	620	1.915	Diğerleri	690	2.232
Genel Toplam	1.368	4.038	Genel Toplam	1.510	4.583

Kaynak : TÜİK

Plastik mamul ihracatımızda bölgesel bazda en önemli pazarımız AB ve dolayısı ile Avrupa ülkeleridir. Daha sonra Asya, Orta Doğu ve Afrika ülkeleri önemli pazarlarımızı oluşturmaktadır.

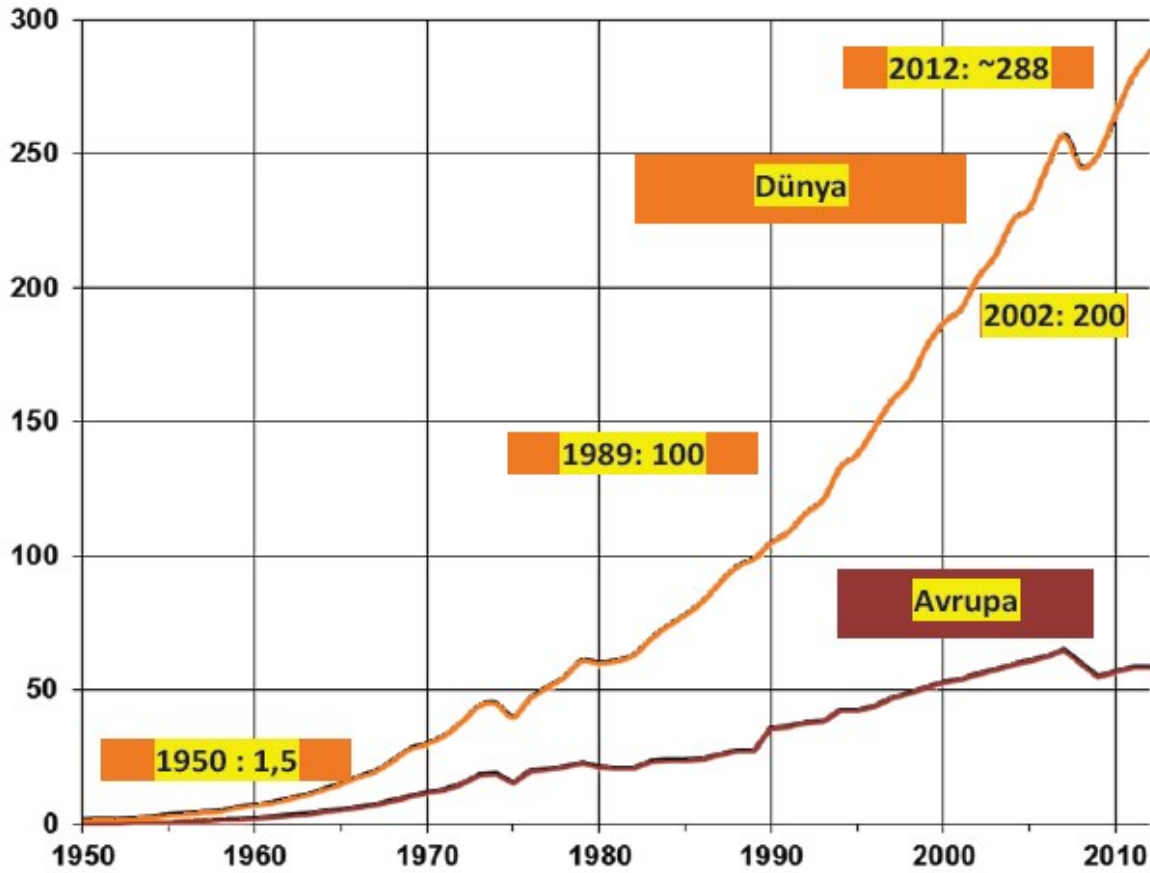
2013 yılında AB ülkelerine yönelik ihracatımızın payı miktar bazında artarken değer bazında düşmüştür. Diğer taraftan Asya ve Afrika ülkelerine yapılan ihracatımızın payı hem miktar hem de değer bazında artış göstermiştir.

3. DÜNYA PLASTİK ÜRETİMİ

Yüksek kaynak verimi, düşük üretim ve geri kazanım maliyeti ve tasarım ve uygulama zenginliği nedeni ile plastik üretimi tüm dünyada 50 yıldır hızlı gelişimini sürdürmektedir. Plastikler küresel bir başarı hikayesi olarak kabul edilmektedir. 1950 yılında 1,5 milyon ton olan plastik üretimi 2012 yılında 288 milyon tona çıkmıştır.

Dünya toplam plastik üretiminde 1950 – 2012 yılları arasında bileşik büyüme hızı (CAGR) % 8,7 olarak gerçekleşirken, Türkiye plastik sektöründe 2002 -2012 yılları arasında ortalama büyüme hızı % 10,8 olmuştur.

Dünya Plastik Sektörü Üretim Gelişimi

2012 yılında 288 milyon ton olan dünya toplam plastik üretiminin % 25'i Çin, % 21'i tüm Avrupa, % 20'si NAFTA ülkeleri, % 16'sı da Çin dışındaki Asya ülkeleri tarafından gerçekleştirilmiştir. Toplam üretimde Orta Doğu ve Afrika ülkelerinin payı % 8, Latin Amerika'nın payı ise % 7 düzeylerindedir.

Dünya Plastik Üretiminin Bölgesel Dağılımı

Bölgeler	% pay	Milyon Ton
Çin	25	72
Avrupa	21	60
Nafta	20	58
Diğer Asya (Çin Hariç)	16	46
Orta Doğu + Afrika	8	23
Latin Amerika	7	20
Diğerleri	3	9
Toplam	100	288

Dünya toplam plastik üretiminin yaklaşık % 25'i Çin ve % 53'ü Çin, ABD, Almanya, S. Arabistan ve Hindistan olmak üzere 5 ülke tarafından gerçekleştirilmektedir. Türkiye 2013 yılında eriştiği 8,1 milyon tonluk üretimi ile küresel üretimden % 2,8 pay alarak dünyada 7 inci, AB'de ise Almanya'dan sonra ikinci büyük plastik üretimine sahiptir.

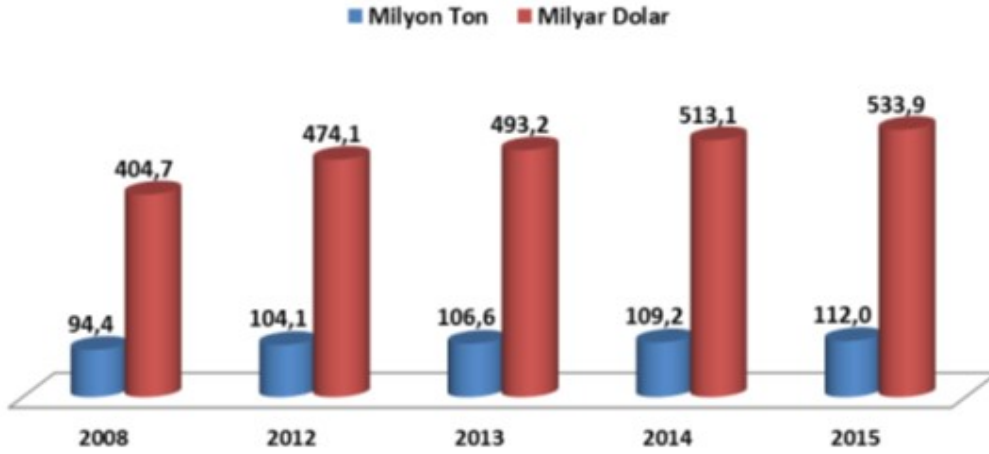
Başlıca Ülkelerin Plastik Mamul Üretimleri

Seçilmiş Ülkeler	1000 Ton	% Pay	Seçilmiş Ülkeler	1000 Ton	% Pay
Çin	72.000	25,0	Polonya	6.200	2,2
ABD	42.000	14,6	Rusya	6.300	2,2
Almanya	15.000	5,2	Endonezya	4.300	1,5
S. Arabistan	12.500	4,3	Kanada	4.200	1,5
Hindistan	11.500	4,0	Malezya	3.600	1,3
Tayland	8.500	3,0	Çek Cumh.	1.850	0,6
Türkiye	8.100	2,8	Macaristan	1.800	0,6
İtalya	8.000	2,8	Arjantin	1.600	0,6
Brezilya	7.000	2,4	Diğerleri	67.050	23,3
Fransa	6.500	2,3	Toplam	288.000	100,0

3.1.Dünya Plastik Dış Ticareti

2012 yılında plastik mamullerde dünya toplam ticaret hacmi 107 milyon ton ve 493 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiş olup, 2013 yılında 109 milyon ton ve 513 milyar dolara çıktığı tahmin edilmektedir. 2008 – 2012 yılları arasında gerçekleşen bileşik ortalama büyüme hızı (CAGR) baz alındığında ticaret hacminin 2015 yılında 112 milyon ton ve 539 milyar dolara erişeceği tahmin edilmektedir.

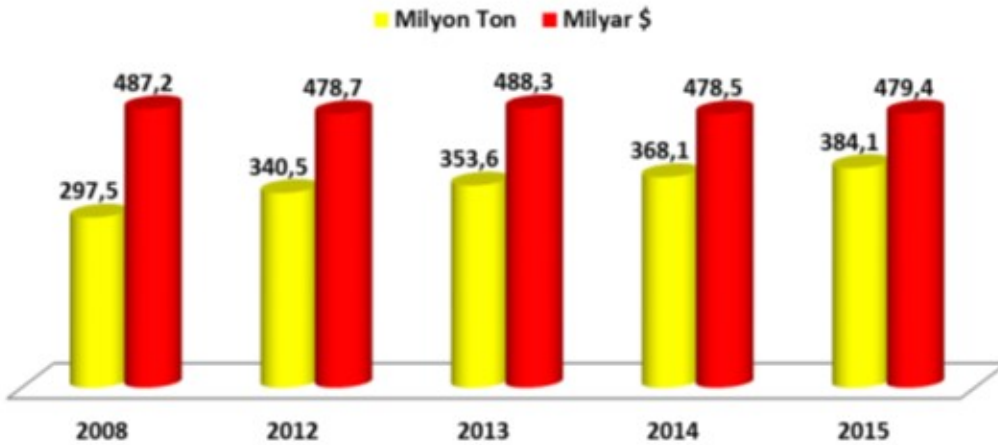
Plastik Mamullerde Dünya Dış Ticaret Hacmi

PLASTİK HAMMADDELERDE TOPLAM TİCARET HACMİ :

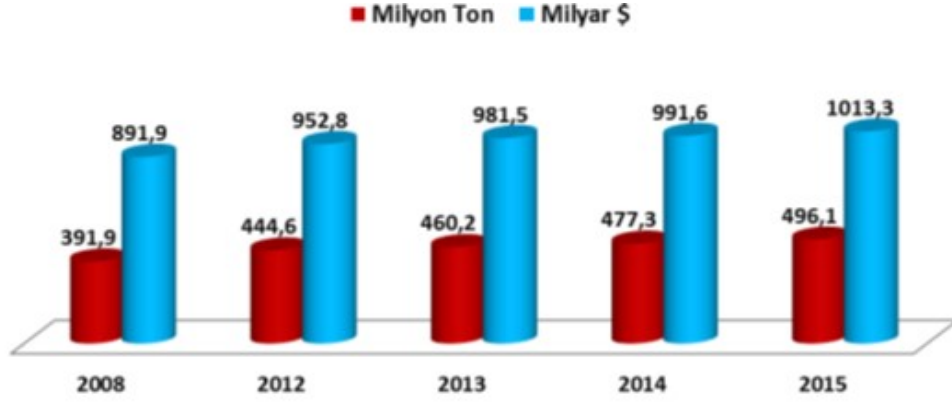
2012 yılında plastik hammadde dünya toplam ticaret hacmi 298 milyon ton ve 487 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiş olup, 2013 yılında 354 milyon ton ve 488 milyar dolara çıktığı tahmin edilmektedir. 2008 – 2012 yılları arasında gerçekleşen bileşik ortalama büyüme hızı (CAGR) baz alındığında ticaret hacminin 2015 yılında 384 milyon ton ve 479 milyar dolara erişeceği tahmin edilmektedir.

Plastik Hammadde Dış Ticaret Hacmi⁷

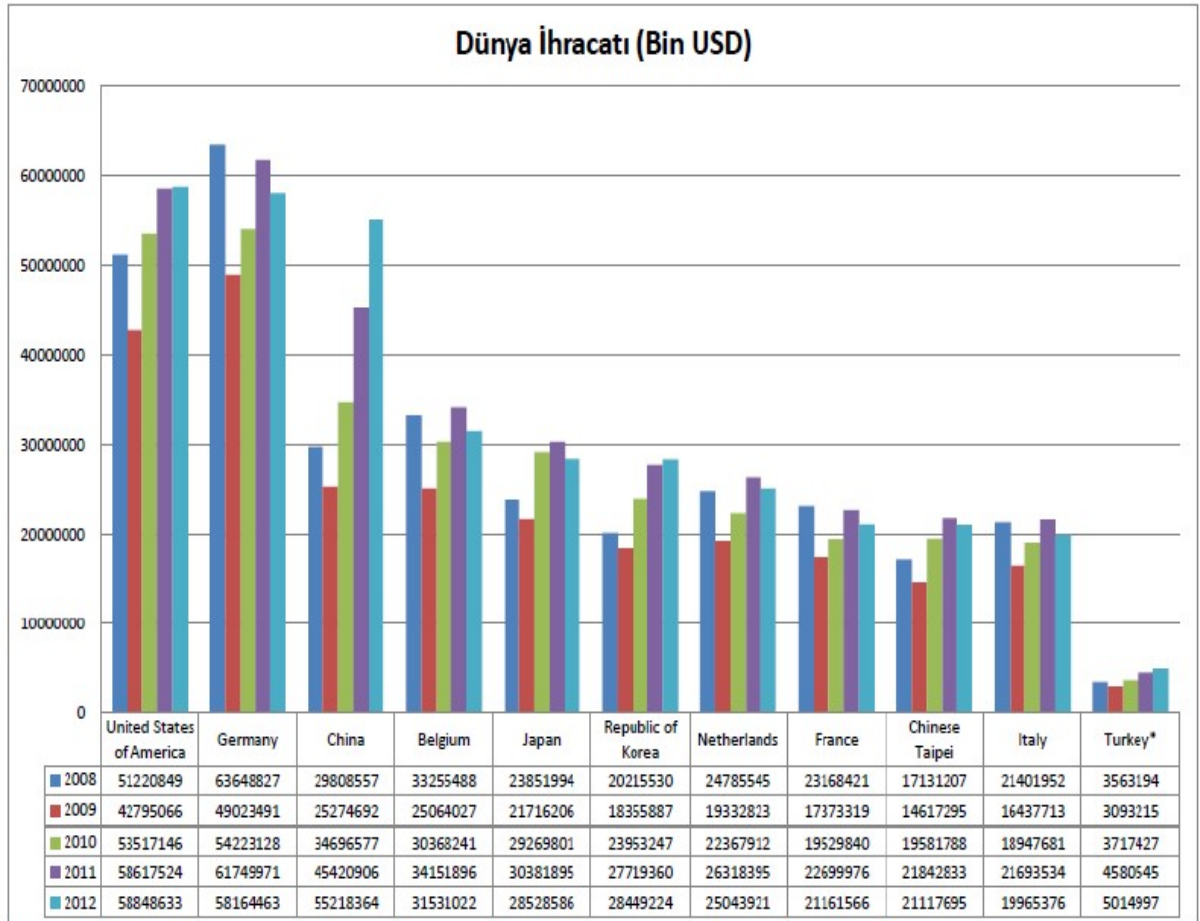

⁷ http://www.pagder.org.tr/massmail/PICS/file/turk-plastik-sektoru-2013_123014.pdf

Dünya Toplam Plastik Dış Ticaret Hacmi

Dünya İhracatı (Bin USD)⁸

* En çok ihracat yapan ülkeler sırlamasında Türkiye 25. sırada yer almaktadır

⁸ ASO (2013), "Ankara Sanayicisi İhracatta Söz Sahibi Olacak Plastik Sektöründe İhracat Potansiyelinin Harekete Geçirilmesi" Projesi İhtiyaç Analizi

3.2. Plastik Mamul İthalatı

2008 yılında 49 milyon ton ve 227 milyar dolar olan dünya plastik mamul ithalatı 2008 – 2012 yılları arasında miktar bazında % 3, değer bazında da % 3,7 artarak 2012 yılında 55 milyon ton ve 263 milyar dolara çıkmıştır.

Dünya toplam plastik mamul ithalatı yılda ortalama miktar bazında % 3, değer bazında da % 3,7 büyümektedir. Ancak 20 ülkenin dışındaki ülkelerin büyüme hızları miktar bazında % 3,9 değer bazında da % 4,5 olup hem ithalatı yönlendiren ülkelerin hem de dünya ortalama büyüme hızının üzerindedir.

2008 – 2012 yılları arasında gerçekleşen bileşik ortalama büyüme hızı (CAGR) baz alınarak yapılan tahminler; plastik mamul ithalatının 2013 yılında 57 milyon ton ve 273 milyar dolar seviyelerine geleceğini ve 2015 yılında da 60 milyon tona ve 293 milyar dolara çıkacağı öngörülmektedir.

Dünya plastik mamul ithalatını yönlendiren 20 ülkenin 2012 yılında toplam ithalattan miktar bazında % 66,7, değer bazında da % 71,3 pay aldıkları görülmektedir. Bu ülkelerin payları 2015 yılında miktar bazında % 67,5 ve değer bazında da % 70,6 olacaktır.

Türkiye'nin 2012 yılında dünya toplam plastik mamul ithalatı içindeki payı miktar bazında % 1, değer bazında da % 1,3 olarak gerçekleşmiş olup, 2015 yılında payının miktar bazında % 1,4 ve değer bazında da % 0,9 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Dünya Plastik Mamul İthalatı (Milyar Dolar)

	GERÇEKLEŞME		CAGR %	TAHMİNLER			% PAY	
	2008	2012	2012/2008	2013	2014	2015	2012	2015
20 Ülke Toplamı	162,0	185,6	3,5	192,6	200,2	208,3	71,3	70,6
Diğerleri	65,3	77,1	4,3	79,8	82,4	84,7	28,7	29,4
TOPLAM	227,3	262,8	3,7	272,5	282,5	293,0	100,0	100,0
Türkiye	2,9	2,4	-4,5	2,3	2,2	2,1	1,3	0,9

3.3. Plastik Mamul İhracatı

2008 yılında 46 milyon ton ve 177 milyar dolar olan dünya plastik mamul ihracatı 2008 – 2012 yılları arasında miktar bazında yılda ortalama % 1,9 ve değer bazında da % 4,5 artarak 2012 yılında 48 milyon ton ve 211 milyar dolara çıkmıştır. Dünya toplam plastik mamul ihracatı miktar bazında yılda ortalama % 1,9 ve değer bazında % 4,5 artarken 20 ülkenin ihracat artışı miktar bazında % 3,1 ve değer bazında da % 4,8 olarak gerçekleşmiştir. Diğer ülkelerin ihracatı miktar bazında % 2,8 azalma ancak değer bazında % 3,1 artış göstermektedir. Bu durum 20 ülke dışındaki ülkelerin birim ihraç fiyatlarında artış olduğunu vurgulamaktadır.

Çin dünya plastik mamul ihracatında hem miktar hem de değer bazında ilk sırayı almaktadır. Çin'in 2012 yılında dünya plastik mamul ihracatından miktar bazında % 14, değer bazında da % 12 pay aldığı görülmektedir. Bu ülkenin plastik mamul ihracatı hem miktar hem de değer bazında yılda ortalama % 18 büyüme göstermektedir. Çin'in 2015 yılında dünya plastik

mamul ihracatından miktar bazında % 25 değer bazında da % 19 pay alacağı tahmin edilmektedir. Çin dışında dünya plastik mamul ihracatını yönlendiren başlıca ülkeler Almanya, İtalya ve ABD olarak görülmektedir.

2008 – 2012 yılları arasında gerçekleşen bileşik ortalama büyüme hızı (CAGR) baz alınarak yapılan tahminler; plastik mamul ihracatının 2013 yılında 50 milyon ton ve 221 milyar dolar seviyelerine geleceğini ve 2015 yılında da 52 milyon tona ve 241 milyar dolara erişeceğini göstermektedir.

Dünya plastik mamul ihracatını yönlendiren 20 ülkenin 2012 yılında toplam ihracattan miktar bazında % 78 değer bazında da % 82 pay aldıkları görülmektedir. Bu ülkelerin payları 2015 yılında miktar bazında % 82 ve değer bazında da % 83 olacaktır.

Türkiye'nin plastik mamul ihracatında 2008 – 2012 yılları arasında gösterdiği bileşik ortalama büyüme hızı (CAGR) miktar bazında % 9,8 değer bazında da % 8,3 büyüme göstermiştir. Türkiye'nin 2012 yılında dünya toplam plastik mamul ihracatı içindeki payı miktar bazında % 2,1, değer bazında da % 1,3 olarak gerçekleşmiş olup, 2015 yılında payının miktar bazında % 2,8 ve değer bazında da % 1,6 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Dünya Plastik Mamul İhracatı (Milyon Ton)

	GERÇEKLEŞME		CAGR %	TAHMINLER			% PAY	
	2008	2012	2012/2008	2013	2014	2015	2012	2015
20 Ülke Toplamı	35,7	40,3	3,1	42,6	45,4	48,9	78,2	82,0
Diğerleri	9,9	8,8	-2,8	7,4	5,5	3,0	21,8	18,0
TOPLAM	45,6	49,1	1,9	50,0	50,9	51,9	100,0	100,0
Türkiye	0,9	1,4	9,8	1,5	1,6	1,8	2,1	2,8

Dünya Plastik Mamul İhracatı (Milyar Dolar)

	GERÇEKLEŞME		CAGR %	TAHMINLER			% PAY	
	2008	2012	2012/2008	2013	2014	2015	2012	2015
20 Ülke Toplamı	144,8	174,5	4,8	185,0	197,3	211,4	81,6	82,6
Diğerleri	32,6	36,8	3,1	35,7	33,4	29,5	18,4	17,4
TOPLAM	177,4	211,3	4,5	220,7	230,6	240,9	100,0	100,0
Türkiye	2,4	3,3	8,3	3,6	3,8	4,2	1,3	1,6

3.4. Plastik Hammadde İthalatı

2008 yılında 161,1 milyon ton ve 245 milyar dolar olan dünya plastik hammadde ithalatı, yılda miktar bazında ortalama % 3,2 değer bazında da % 3,1 artarak 2012 yılında 182,9 milyon ton ve 276 milyar dolara çıkmıştır. Dünya toplam plastik hammadde ithalatının 2013 yılında 189 milyon ton ve 285 milyar dolara çıktığı ve 2015 yılında 208 milyon ton ve 303 milyar dolara erişeceği tahmin edilmektedir.

Dünya Plastik Hammadde İthalatı (Milyon Ton)

	GERÇEKLEŞME		CAGR %		TAHMİNLER		% PAY	
	2008	2012			2014	2015	2012	2015
20 Ülke Toplamı	112,5	130,8	3,8	137,5	145,4	156,7	71,5	75,5
Diğerleri	48,6	52,1	1,7	51,3	49,5	51,2	28,5	24,7
Dünya Toplamı	161,1	182,9	3,2	188,7	194,8	207,5	100,0	100,0
Türkiye	4,6	6,5	9,2	7,1	7,8	9,3	3,6	4,5

Kaynak ITC, International Trade Center

Dünya Plastik Hammadde İthalatı (Milyar Dolar)

	GERÇEKLEŞME		CAGR %		TAHMİNLER		% PAY	
	2008	2012			2014	2015	2012	2015
20 Ülke Toplamı	173,5	198,7	3,4	205,6	10,5	227,2	71,9	75,0
Diğerleri	71,2	77,7	2,2	79,4	81,2	82,9	28,1	27,4
TOPLAM	244,7	276,4	3,1	284,9	293,8	302,8	100,0	100,0
Türkiye	7,0	9,3	7,6	10,0	10,8	11,6	3,4	3,8

Kaynak ITC, International Trade Center

3.5. Plastik Hammadde İhracatı

2008 yılında 136 milyon ton ve 243 milyar dolar olan dünya plastik hammadde ihracatı, yılda ortalama miktar bazında % 3,7 artarken ve değer bazında da % 4,4 azalırken 2012 yılında 158 milyon ton ve 202 milyar dolara çıkmıştır. Dünya toplam plastik hammadde ihracatının 2013 yılında 163 milyon tona ve 247 milyar dolara çıktığı ve 2015 yılında 176 milyon ton ve 249 milyar dolara erişeceği tahmin edilmektedir.

Dünya plastik hammadde ihracatının miktar bazında % 83 ve değer bazında da % 84'ünün 20 ülke tarafından yapıldığı ve diğer ülkelerin toplam paylarının % 16 – 17 'ler düzeyinde olduğu bilinmektedir. Toplam ithalat içinde Türkiye'nin payının miktar bazında % 0,4 ve değer bazında da % 0,7 olduğu görülmektedir.

Dünya Plastik Hammadde İhracatı (Milyon Ton)

	GERÇEKLEŞME		CAGR		TAHMİN		% PAY	
	2008	2012			2014	2015	2012	2015
20 Ülke Toplamı	114,4	130,8	3,4	135,3	139,9	144,7	83,0	82,4
Diğer Ülkeler	22,0	26,8	5,1	28,1	29,5	31,0	17,0	17,6
Toplam	136,4	157,6	3,7	163,4	169,4	175,6	100,0	100,0
Türkiye	0,4	0,6	12,7	0,6	0,7	0,8	0,4	0,5

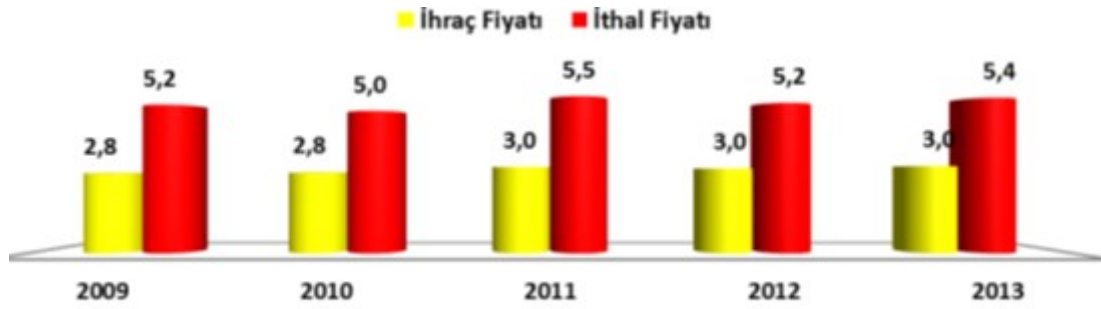
Dünya Plastik Hammadde İhracatı (Milyar Dolar)

	GERÇEKLEŞME			TAHMİN			% PAY	
	2008	2012	2012/2008	2013	2014	2015	2012	2015
20 Ülke Toplam	206,5	170,3	-4,7	163	156	149	84,2	59,7
Diğer Ülkeler	36,0	32,0	-2,9	84,8	92,8	100,5	15,8	40,3
Toplam	242,5	202,3	-4,4	247,4	248,4	249,4	100,0	100,0
Türkiye	1,4	1,3	-1,0	1,3	1,3	1,3	0,7	0,5

4. PLASTİK MAMUL DIŞ TİCARET FİYATLARI

Plastik mamullerde birim ithal fiyatları 2000 yılından bu yana birim ihraç fiyatlarının daima üzerinde seyretmiştir.

Plastik Mamuller Dış Ticaret Birim Fiyatları (\$/ Kg)

2013 yılında plastik mamul ortalama ithal birim fiyatı 2012 yılına kıyasla % 3 artarak 5.423 dolar / ton olarak gerçekleşmiştir. Ortalama ihraç birim fiyatı ise 2012'e kıyasla % 2 düşmüş ve 2.951 dolar / ton olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında ortalama ihraç birim fiyatı, ortalama ithal birim fiyatının % 56'sı düzeyindedir.

Plastik Mamul Dış Ticaretinde Birim Fiyatlar (\$/ Ton)

GTİP NO	İTHALAT FİYATI			İHRACAT FİYATI		
	2012	2013	% Artış	2012	2013	% Artış
3916	5.397	5.550	3	2.002	2.042	2
3917	8.453	9.567	13	2.473	2.568	4
3918	2.300	2.412	5	2.140	2.173	2
3919	5.372	6.005	12	6.536	6.759	3
3920	3.949	4.027	2	3.231	3.267	1
3921	4.190	4.075	-3	3.437	3.467	1
3922	8.550	10.504	23	4.637	4.697	1
3923	5.997	5.954	-1	2.900	3.025	4
3924	7.462	7.138	-4	3.527	3.629	3
3925	6.448	6.282	-3	2.782	2.641	-5
3926	9.254	10.012	8	5.243	5.500	5
MAMUL ORTALAMA	5.242	5.423	3	3.008	2.951	-2

4.1 Plastik Mamul İç Pazar Tüketimi

2009 yılında 5,1 milyon ton olan plastik mamuller iç pazar tüketimi 2012 yılında 6,3 milyon tona çıkmış ve 2013 yılında % 14 artarak 7,2 milyon tona erişmiştir.

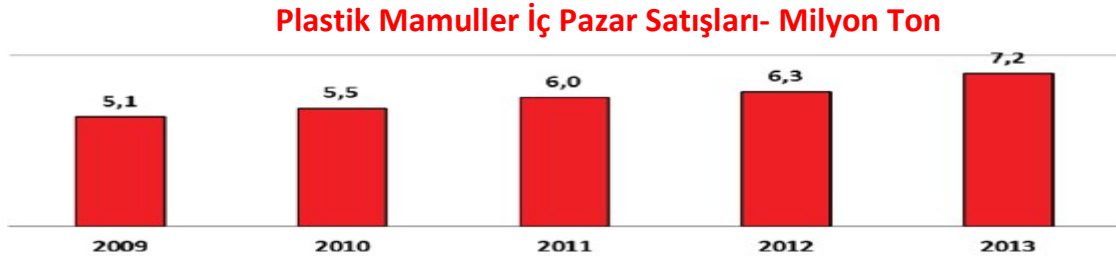
Ancak, 7,2 milyon tonluk plastik mamulün yaklaşık 1.5 milyon tonu, otomotiv, ambalaj, inşaat ve elektronik gibi ihracatçı sektörler kanalı ile dolaylı olarak ihraç edilmektedir. Kalan 5,7 milyon tonluk kısım ise doğrudan tüketici tarafından kullanılmaktadır.

Türkiye’de doğrudan tüketici tarafından kullanılan kişi başına plastik mamul tüketimi 2007 yılında 58 Kg iken 2008 ve 2009 yıllarında 51 ve 50 Kg’a gerilemiştir. 2009 yılından itibaren artan kişi başına tüketimi 2012 yılı sonunda 67 Kg’a 2013 sonunda da 74 kg’ma çıkmıştır.

Bu düzeydeki kişi başına tüketim seviyesi, gelişmiş batı toplumlarının % 60’ı düzeyindedir. Bu durum, iç pazarın doyum noktasının çok altında olduğunu ve Türkiye’de plastik tüketimine yönelik potansiyel talebin çok büyük olduğunu göstermektedir.

Türkiye’de doğrudan tüketici tarafından kullanılan kişi başına plastik mamul tüketimi 2007 yılında 58 Kg iken 2008 ve 2009 yıllarında 51 ve 50 Kg’a gerilemiştir. 2009 yılından itibaren artan kişi başına tüketimi 2012 yılı sonunda 67 Kg’a 2013 sonunda da 74 kg’ma çıkmıştır.

Bu düzeydeki kişi başına tüketim seviyesi, gelişmiş batı toplumlarının % 60’ı düzeyindedir. Bu durum, iç pazarın doyum çok altında olduğunu ve Türkiye’de plastik tüketimine yönelik potansiyel talebin çok büyük olduğunu göstermektedir.

Başlı

ca İller Bazında Plastik Mamul Tüketim Tahmini (1000 Ton)

Şehir	2012	2013
İSTANBUL	3.915	4.475
BURSA	332	379
İZMİR	332	379
ANKARA	250	286
KAYSERİ	70	80
PLASFED TOPLAM	4.898	5.598
GAZİANTEP	235	268
KONYA	175	201
KOCAELİ	171	195
ADANA	96	110
SAMSUN	62	71
MERSİN	60	69
DENİZLİ	56	64
12 ŞEHİR TOPLAMI	5.753	6.575
DİĞER ŞEHİRLER (57)	547	625
TOPLAM	6300	7200

5. SWOT ANALİZİ⁹

Güçlü Yönler:

- Pazar Potansiyeli
- Türkiye'nin Jeopolitik Durumu ve Hammadde
- Sektörün Yapısal Özelliği
- İşgücü
- Altyapı

Zayıf Yönler:

- Hammadde
- Teknoloji
- Altyapı ve Kayıtdışılık
- Yol Haritası Eksikliği

Fırsatlar:

- Genç Nüfus
- Sektördeki Gelişme Hızı
- Türkiye'nin Konumu
- Sektördeki Yapısal Değişim Olanakları

Tehditler:

- Hammadde Bağımlılığı
- Devletin Sektöre Yönelik Politikasının Bulunmaması
- Kayıtdışı Faaliyetler
- Girdi Fiyatlarındaki Devlet Kontrolü

6. SEKTÖRÜN 2023 HEDEFLERİ

⁹ ASO (2013) , “Ankara Sanayicisi İhracatta Söz Sahibi Olacak Plastik Sektöründe İhracat Potansiyelinin Harekete Geçirilmesi” Projesi İhtiyaç Analizi

Sektörün, 2023 ihracat vizyonu, kimya sektörü için hedef alınan 50 Milyar dolarlık ihracat hedefinin en az 17 milyar dolarını gerçekleştirmektir. Bu düzeyde bir ihracatın gerçekleştirilmesi için sektörün büyümesine paralel olarak artan sorunlarının çözümünün dışında, yatırım teşviklerinden de azami ölçüde yararlanması gerekmektedir.

Bu amaçla ;

- Plastik sektörü teknolojik ve AR - GE yatırımlarına ihtiyaç duyduğundan, teşvik olanakları artırılmalıdır.
- Plastik sektörünün dış ticaret verilerine bakılmaksızın stratejik yatırımlar içine dâhil edilmeli ve asgari yatırım tutarı 5 milyon ABD Doları olarak belirlenmelidir.
- Plastik mamul üretiminde lokal bazda faaliyet göstermenin daha rasyonel olması sebebiyle, plastik sektörü her bölgede en az bir ilde desteklenmelidir.
- Teşvik uygulamalarının en temel hedeflerinden biri bölgeler arası kalkınmışlık farkını azaltmak olduğuna göre, mevcut yatırımlarının alt bölgelere nakledilmesi de destek kapsamına alınmalıdır.

PLASTİK ve KAUKUK SEKTÖRLERİ İHRACATI (Milyon \$)

	2006	2010	TOPLAM 2006 - 2010	% Pay	2023 Hedefi
Plastik	2.208	3.717	15.403	66	16.830
Kauçuk	1.192	1.895	7.953	34	8.670
Toplam	3.400	5.612	23.356	100	25.500

Kaynak : İMMİB İstatistikleri, TÜİK

Miktar bazında bakıldığında ise, plastik ve kauçuk sektörlerinin 2006 yılında 1.7 milyon ton olan toplam ihracatları 2010 yılında 1,9 milyon tona çıkmış ve son 5 yıl içinde gerçekleştirilen toplam 8,5 milyon tonluk ihracattan plastik sektörü % 77, kauçuk sektörü de % 23 pay almıştır.

PLASTİK ve KAUKUK SEKTÖRLERİ İHRACATI (1.000 Ton)

	2006	2010	TOPLAM 2006 - 2010	% Pay	2023 Hedefi
Plastik	1.318	1.512	6.573	77	7.200
Kauçuk	351	430	1.953	23	2.100
Toplam	1.669	1.942	8.526	100	9.300

Kaynak : İMMİB İstatistikleri, TÜİK

Plastik sektörünün 2023 yılında 16.8 milyar dolarlık ihracata erisebilmesi için önümüzdeki 12 yıl içinde ihracatını değer bazında yılda ortalama % 11 arttırması gerekmektedir.

2023 HEDEFLERİ İÇİN UYGULANMASI GEREKEN STRATEJİLER

- Kimya Sektörü Strateji belgesi, tüm Kimya sektörünü ve alt gruplarını kapsadığından, hızla gelişen ve gelişim sürecinde sorunları da hızla artan plastik sektörümüze yön vermekten uzaktır. 17 milyar dolar gibi büyük bir hedefin verildiği plastik sektörü için kendine özgü ve ayrı bir strateji belgesi hazırlanarak devletin özel önem verdiği sektörler kapsamına alınmalıdır.
- Günümüzde plastik hemen hemen tüm sektörlerde kullanılmakta ve kullanımı giderek artmaktadır. Başta otomotiv olmak üzere hükümet tarafından hazırlanan tüm sektör Strateji Belgesi ve Eylem Planlarında plastiklere de değinilmeli ve bu sektörü temsil eden sivil toplum örgütlerinin görüş ve katkısı alınmalıdır.
- Sektörün 2023 yılında 17 milyar dolarlık ihracatı gerçekleştirebilmesi için 4,2 milyon ton ihracat yapması bunun içinde 17 milyon ton üretim gerçekleştirmesi gerekmektedir. Halen plastik hammadde ihtiyacını ancak % 15'ini yerli üretimle sağlayan sektörün hammadde ithalatı 2023 yılında 16 milyon tonu aşacaktır. Bu nedenle süratle petrokimya yatırımlarına hız verilmeli ve rafineri ile petrokimya tesisleri arasındaki entegre yatırımları özendirilmelidir.
- Daha yüksek katma değerli plastik hammadde ve mamul üretimi için ülkemize yüksek teknoloji transferi sağlayacak yabancı sermaye yatırımlarının çekilmesi gerekmektedir. Büyük ölçekli bu yatırımlar çok özel teşvik mekanizmaları ile desteklenerek doğrudan yabancı sermaye yatırımları özendirilmelidir.
- Ortalama ihracat fiyatlarının her yıl % 3 artarak 2023 yılında 20 ülkenin ortalama ihracat fiyatına ulaşılması gerektiğinden AR - ve ÜR-GE yatırımlarına hız verilmesi gerekmektedir. Geleneksel mamullerin yerine daha yüksek katma değer sağlayacak mamullerin yatırımları özel teşviklerle özendirilmelidir.
- Geleneksel mamullerin yerine daha fazla katma değer varatan mamullerin ihrac edilmesi gerektiğinden, mevcut ve yeni petrokimya tesislerinin sadece plastik hammadde ihtiyacını karşılamak yerine, halen tümüyle ithal edilen ve katma değeri büyük plastik hammadde üretimi için yatırımlar yapması gerekmektedir.
- Uluslararası standartlara uyan kalitede, çevreye duyarlı üretim kompozisyonu belirlenerek, üretimde verimliliği artırmak için kümelenme faaliyetleri yaygınlaştırılmalıdır.
- Plastik sektöründe alt sektörler bazında AR -Ge ve ÜR - GE ve inovasyon faaliyetleri yaygınlaştırılarak, katma değeri yüksek mamuller bazında branşlaşmaya geçilmelidir.
- Yüksek katma değerli ürünlerin üretilmesi teknolojiye takipçilikten vazgeçilerek teknolojisini global pazarlarda kabul ettiren bir sektör konumuna gelinmelidir.
- Katma değeri yüksek, yeni ve özel ürünler geliştirilmeli ve bu ürünlerde marka imajı geliştirilmelidir.
- Üretim ve ihracat kompozisyonu, geleneksel mamullerin gelişmekte olan ülkelere, katma değeri büyük ürünlerin de gelişmiş ülkelere ihraç edilebilecek şekilde organize edilmesi, hedef pazarlara yapılacak ihracat ve tanıtım faaliyetleri bu doğrultuda

belirlenerek teşvik edilmelidir.

- Pazar ve ürün çeşitliliği sağlanarak, ürün ve bölge bazında dış pazar analizlerini yaygınlaştırılmalıdır.
- Satış ağlarının yaygınlaştırılması ve ticari ataşeliklerin pazarlama yetkinliklerinin geliştirilmesi gerekmektedir.
- EXIMBANK kredileri daha yüksek katma değer sağlayan mamul ihracatçılarına daha etkin kullanılmalıdır. 17 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşılması için ihracatçı firmaların kredi teminindeki güçlükler aşılmalı, kredi ve lojistik maliyetleri düşürülmelidir.
- İhracat girdisi olarak kullanılan hammaddelerde KKDF vergisi azaltılmalı veya kaldırılmalıdır.
- Laboratuvar konusunda Türkiye'deki ciddi açık kapatılmalı, ihracatçıya büyük yük getiren sertifikasyon ve akreditasyon sorunları aşılması için akreditasyon laboratuvarları kurulmalıdır.
- Plastik sektörünün uluslararası standartlara uyum sağlaması amacıyla, kalifiye insan gücünü yetiştirecek plastik endüstri liseleri ve plastik mühendisliği dallarında eğitim ve öğrenim yaygınlaştırılmalıdır.
- Sektörü temsil eden sivil toplum örgütleri, üretici şirketler, üniversiteler ve karar verici kamu kuruluşları arasında koordinasyon artırılarak, hızlı bilgi akışı ve paylaşım sağlanmalı, üretici ve ihracatçı şirketlere ait bilgi sistemi oluşturulmalıdır.

KAYNAKÇA

- ASO (2013), “Ankara Sanayicisi İhracatta Söz Sahibi Olacak Plastik Sektöründe İhracat Potansiyelinin Harekete Geçirilmesi” Projesi İhtiyaç Analizi
- PLASFED (2013), “ Türkiye Plastik Sektör İzleme Raporu”
- http://www.pagder.org.tr/massmail/PICS/file/turk-plastik-sektoru-2013_123014.pdf
- http://www.dogumarmarabolgeplani.gov.tr/pdfs/plastik_raporu.pdf
- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) “Kimya Sanayi Özel İhtisas Komisyonu Raporu”
- İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri, www.immib.org.tr
- PAGEV (2011), “Türkiye Plastik Sektörü İzleme Raporu”
- Türkiye İstatistik Kurumu, www.tuik.gov.tr